

Onderzoeksrapport van de gebouwencommissie ten behoeve van een accommodatiebeleid voor de Protestantse Gemeente i.w. te Dinxperlo

Voorwoord van de voorzitter van de kerkenraad

‘Jouw kerk, mijn kerk, onze kerk..... welke kerk?’

Het is met grote tevredenheid dat wij u hierbij het “Onderzoeksrapport ten behoeve van een accommodatiebeleid voor de Protestantse Gemeente i.w. te Dinxperlo” kunnen aanbieden.

Wat is er veel werk verzet door de gebouwencommissie. Intensief hebben zij zich bezig gehouden met oriënteren, inventariseren, rubriceren en ondertussen veel overwegen, vergaderen en bezoeken afleggen, gesprekken voeren in en buiten onze gemeente en tenslotte met het opstellen van het voorliggende rapport.

Het was natuurlijk ook geen eenvoudige opdracht die de gebouwencommissie kreeg: “Al het voorbereidende werk te doen, dat nodig is om de kerkenraad tot besluitvorming te laten komen over het toekomstige gebruik van de kerkgebouwen en de kerkelijke ruimtes van onze gemeente in Dinxperlo en De Heurne.”

“Het voorbereidende werk mondt uit in een advies aan de kerkenraad, dat, zo mogelijk, al een richting aangeeft voor de besluitvorming”

De tevredenheid is dan ook gebaseerd op de zeer brede studie die de commissie gemaakt heeft van de vele punten die van invloed (kunnen) zijn op de besluitvorming. Geen wonder dat de presentatie en vervolgens de uitgebreide en zorgvuldige bespreking in de kerkenraad meer tijd heeft gevraagd dan aanvankelijk was voorzien.

De opstelling van het rapport is een gevolg van de vraag die zich al jaren opdringt: hoelang willen en kunnen wij als gemeente nog drie kerken en kerkelijke gebouwen in stand houden? Met andere woorden: wanneer is het moment aangebroken dat het niet meer verantwoord is alle gebouwen te onderhouden en te gebruiken? Twee belangrijke aspecten spelen daarbij een grote rol. Hoeveel gebruikers (kerkgangers) maken de komende jaren nog gebruik van de gebouwen en is het financieel nog allemaal haalbaar. In de besprekingen hierover heeft de kerkenraad zich laten leiden door het besef dat het hier gaat om gevoelige en ook emotionele aspecten, naast heel praktische en zakelijke.

In het onderzoeksrapport treft u de visie van de kerkenraad aan die richting kan geven aan toekomstige besluitvorming. De eerste stappen op de moeilijke weg van ‘accommodatie naar behoefte’ zijn gezet. We zien met spanning uit naar de ontwikkeling van onze gemeente. Gebouwen zijn belangrijk voor een kerkelijke gemeente, maar is het niet veel belangrijker om – zoals ik pas in een preek hoorde – het loflied gaande te houden?

Wat zou het goed zijn als we op termijn zouden kunnen stellen dat ingrijpende, vervelende beslissingen niet nodig zijn. Maar mocht het anders lopen, dan ligt hier, naar mijn mening, een goed instrument om op een verantwoorde manier de accommodatiebehoefte van onze gemeente bij te stellen.

Graag wil ik ook op deze plaats de gebouwencommissie bedanken voor haar inzet en vele werk. Het was geen geringe taak om vanuit zo’n grote hoeveelheid informatie

toch een helder rapport samen te stellen. Voor uw 'vrijwillige bijdrage' onze grote waardering.

Een samenvatting van de belangrijkste delen uit het Onderzoeksrapport wordt aan alle gemeenteleden verstrekt. Wilt u over het volledige rapport beschikken dan kunt u dat bij de scriba verkrijgen.

H.J. Wassink,
voorzitter kerkenraad

Inleiding

Begin 2004 heeft de kerkenraad een gebouwencommissie ingesteld, die de opdracht kreeg *al het voorbereidende werk te doen, dat nodig is om de kerkenraad tot besluitvorming te laten komen over het toekomstige gebruik van de kerkgebouwen en kerkelijke ruimtes van onze gemeente in Dinxperlo en De Heurne.*

De commissie bestond uit de volgende kerkenraadsleden: De ouderling-kerkrentmeesters Diny Heesen – Sondern en Rinus Groot Wassink, ouderling Martin Nederlof, diaken Jan ten Brinke en predikant Peter Bochanen. Ruim twee jaar heeft de commissie gewerkt aan het onderzoek en het opstellen van het rapport voor de kerkenraad. Hieronder volgt een samenvatting van dit rapport dat ruim twintig pagina's telt en daarnaast nog een aantal bijlagen.

Over het onderzoek

De opzet van het rapport is als volgt:

1. Over de opzet van het onderzoek

Het rapport begint met een korte beschrijving van de opzet van het onderzoek, waarover u als gemeenteleden, zeker in de aanloopfase regelmatig bent geïnformeerd en waarbij u soms ook betrokken bent geweest. Over deze opzet kunnen we hier kort zijn. De resultaten ervan vindt u terug in de rapportage.

2. De accommodatiebehoefte van onze gemeente

Bij het onderzoek naar de accommodatiebehoefte gaat het om de vraag hoeveel ruimte onze gemeente nodig heeft en aan welke eisen de benodigde ruimte moet voldoen. Wie op zondag tijdens de dienst in de kerk om zich heen kijkt merkt dat het aantal kerkgangers geleidelijk aan minder wordt. Op verreweg de meeste zondagochtenden zou één van de kerkgebouwen in het dorp alle kerkgangers die nu verdeeld zijn over het dorp en De Heurne, kunnen bergen. Voor de Heurnse Kerk geldt dit overigens (nog) niet. Ook voor de activiteiten in de nevenruimtes geldt dat we toe zouden kunnen met òf alleen De Punt òf alleen het Kerkelijk Centrum. Uit onderzoek onder de kerkenraadsleden naar de kwaliteitsbeleving van de verschillende gebouwen komt naar voren dat de Ontmoetingskerk met De Punt met het rapportcijfer 7,4 het hoogst gewaardeerd wordt, gevolgd door de Dorpskerk met het Kerkelijk Centrum met een 6,8 en de Heurnse Kerk met nevenruimtes sluit de rij met een 6,3. De waardering door de verschillende groepen gebruikers van de gebouwen geeft eenzelfde beeld. Uit het onderzoek naar de kwaliteitsbeleving blijkt ook dat in alle gebouwen wel verbeteringen zijn aan te brengen. We zijn een gemeente in ontwikkeling en dat vraagt met het oog op de toekomst met name voor de kerkruimte om andere voorzieningen en een flexibeler inrichting. Mogelijkheden daarvoor met een globale kostenraming treft u aan in een bijlage bij het rapport. We denken daarbij voor alle kerkgebouwen aan stoelen in plaats van banken, het vergroten van de liturgische centra, zodat daar meer activiteiten op kunnen plaatsvinden, en veranderingen in de kijkrichting.

3. Ontwikkelingen op het gebied van de inkomsten en uitgaven en de kosten van onderhoud en gebruik van de verschillende kerkelijke gebouwen

Een meerjarenoverzicht van baten en lasten, opgesteld door het college van kerkrentmeesters, waarin de prognoses t/m 2013 zijn opgenomen, laat zien dat we bij ongewijzigd beleid in 2013 een tekort over dat jaar mogen verwachten van bijna € 75.000. Nu blijken in het verleden opgestelde prognoses in de praktijk mee te vallen. Toch achten we het niet denkbeeldig dat we bij gelijkblijvend beleid in de toekomst met aanzienlijke tekorten te maken zullen krijgen. Feit is dat de gemeenteleden boven de 55 meer bijdragen dan die beneden de 55. Wanneer deze laatste groep met het klimmen der jaren er niet toe overgaat alsnog de bijdrage te verhogen zullen de inkomsten van onze gemeente aanzienlijk teruglopen. Op grond van de financiële prognoses acht de commissie de kans groot dat over ongeveer 8 tot 12 jaar de financiële draagkracht van onze gemeente niet langer toereikend zal zijn om al de huidige kerkgebouwen met nevenruimtes in gebruik te houden. Dit betekent dat we wellicht in de periode 2014 tot 2018 zullen moeten overgaan tot het verkopen van één of twee kerkgebouwen met nevenruimtes. De kans dat deze noodzaak zich eerder zal voordoen achten we echter niet denkbeeldig. Wanneer de financiële prognoses te somber blijken en de financiële positie in werkelijkheid blijkt mee te vallen zouden ingrijpende maatregelen nog kunnen worden uitgesteld. Wat de kostenkant betreft is een gegeven dat onderhoud en gebruik van de Dorpskerk en het Kerkelijk Centrum nog iets meer kost dan het gebruik van de Ontmoetingskerk met De Punt en de Heurnse Kerk samen. Wel heeft het College van Kerkrentmeesters aangegeven dat men voor de toekomst hoopt op een bijdrage van de kant van de overheid in de kosten van onderhoud voor de Dorpskerk, omdat hier sprake is van een rijksmonument.

4. De mogelijkheden van (mede)gebruik van gebouwen door derden

Veel tijd en energie heeft de commissie gestoken in het onderzoek naar de mogelijke belangstelling van derden om gebruik te maken van onze gebouwen tegen een kostendeekkende vergoeding. Wanneer die belangstelling er zou zijn dan zou onze gemeente gebouwen in eigendom kunnen houden, terwijl anderen een bijdrage leveren in de kosten die gemoeid zijn met het in stand houden van die gebouwen. Uit ons onderzoek blijkt enerzijds dat verhuur aan verenigingen e.d. op dit moment elders in onze gemeenschap, namelijk in 'Ons Huis', tegen zulke gematigde tarieven plaats vindt, dat dit voor ons niet rendabel zou zijn. Bij andere geloofsgemeenschappen in Dinxperlo blijkt vooralsnog ook geen belangstelling te bestaan voor (mede)gebruik van onze ruimtes. Wel blijkt er belangstelling te bestaan voor het medegebruik van het Kerkelijk Centrum. Met één kandidaat hiervoor heeft de commissie het college van kerkrentmeesters inmiddels in contact gebracht. Met de burgerlijke gemeente Aalten zullen we in contact blijven met het oog op toekomstige ontwikkelingen rond Ons Huis en de eventuele herhuisvesting van de bibliotheek en de rol die onze gebouwen daarbij zouden kunnen spelen.

5. De mogelijkheden van verkoop van gebouwen

De gebouwencommissie heeft een globaal onderzoek verricht naar de mogelijkheden tot verkoop van gebouwen, waarbij zij zich gericht heeft zowel op verkoop met instandhouding van het gebouw als op verkoop zonder instandhouding. Wij hebben een aantal plaatselijke projectontwikkelaars en een woningcoöperatie gevraagd om hun visie op de materie te geven. Ook hebben we de medewerking gevraagd en gekregen van een plaatselijke makelaar. Op ons verzoek is hij gekomen tot een

globale waardebeoordeling van onze gebouwen. Ook heeft hij globaal aangegeven wat volgens hem alternatieve gebruiksmogelijkheden van onze gebouwen zouden kunnen zijn. Wellicht valt u op dat het woord 'globaal' erg vaak in dit deel van de samenvatting van het rapport voorkomt. Het zal duidelijk zijn dat, wanneer wij willen gaan denken over eventuele verkoop van gebouwen, aanvullend onderzoek nodig zal zijn. Wat wel duidelijk in ons onderzoek naar voren komt is dat verkoop van de Dorpskerk, als dat al mogelijk is, waarschijnlijk alleen tegen een symbolisch bedrag zou kunnen plaatsvinden, mogelijk zelfs met een bijdrage voor het onderhoud gedurende meerdere jaren. Verkoop van andere (kerk)gebouwen zou in alle gevallen bedragen opleveren van enkele honderdduizenden euro's. Daarbij geldt dat gebouwen bij instandhouding minder en bij niet instandhouding meer op zullen leveren.

6. Mogelijkheden voor het toekomstig accommodatiebeleid

Tot slot heeft de gebouwencommissie de mogelijkheden die zij ziet voor het toekomstige accommodatiebeleid, op een rijtje gezet en komt zij tot een visie op het te voeren beleid, die zij aan de kerkenraad voorlegt. Voor een goed begrip van deze visie is het van belang kennis te nemen van de achtergronden en overwegingen die er aan ten grondslag liggen. Daarom volgt hierna, behoudens een enkele inkorting, het hele hoofdstuk, dat hierover gaat.

Welke mogelijkheden bieden zich nu aan voor het toekomstige accommodatiebeleid? Welke keuzes kunnen we maken? Willen en kunnen we de huidige locaties handhaven of kunnen we beter naar twee of zelfs één locatie teruggaan? In dit hoofdstuk zullen we de mogelijkheden op een rijtje zetten. Ook zullen we de vraag beantwoorden of ons onderzoek aanleiding geeft om een bepaalde richting uit te denken.

Hieronder plaatsen we de verschillende mogelijkheden op een rijtje.

1. *Behoud van alle drie de kerkgebouwen met nevenruimtes*

Behoud van alle drie de kerkgebouwen met nevenruimtes is zeker voor de eerstkomende jaren een mogelijkheid. De financiële prognoses voor de eerste jaren zijn niet zodanig dat afstoting van één of meerdere gebouwen op korte termijn noodzakelijk is. Bovendien achten we het een reëel risico dat bij de afstoting van een kerkgebouw op de korte termijn zonder dat daar voldoende draagvlak voor bestaat in (een deel van) onze gemeente, de kerkelijke bijdrage zodanig zou kunnen verminderen dat een eventuele besparing, die met het afstoten van een gebouw gepaard zou gaan, daarmee volledig teniet zou worden gedaan. De kosten van de gebouwen zouden verminderd kunnen worden door (mede)gebruik van gebouwen door derden. Een mogelijkheid zou bijvoorbeeld zijn om het ongebruikte deel van de bovenverdieping van het Kerkelijk Centrum te verhuren als kantooruimte. Ons onderzoek brengt ons tot de conclusie dat verhuur van de Ontmoetingskerk met de Punt voor verenigingen e.d. tegen de huidige daarvoor gebruikelijke tarieven niet rendabel is. Wel zullen we intensief contact met de gemeente Aalten moeten houden in verband met de toekomstige ontwikkelingen rond Ons Huis en de eventuele herhuisvesting van de bibliotheek en de rol die onze gebouwen daarbij zouden kunnen spelen. Zolang wij de beschikking hebben over alle drie de kerkgebouwen zou met betrekking tot het gebruik van de verschillende gebouwen overwogen kunnen

worden om die te differentiëren. Een mogelijkheid zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat in de Ontmoetingskerk de diensten plaats vinden, waarin de onderlinge ontmoeting wat meer op de voorgrond staat, zoals de experimentele diensten, de jongerendiensten, de school-kerkdiensten, de familiediensten en de Taizévieringen. In de Dorpskerk zouden dan de meer gewone diensten gehouden kunnen worden. Dit zou ook een reden kunnen zijn om de inrichting van de Ontmoetingskerk hierop aan te passen door het plaatsen van stoelen en het verplaatsen van het liturgisch centrum in de breedterichting van de kerk.

2. *Behoud van twee kerkgebouwen : één in Dinxperlo en één in De Heurne*

Zolang wij als kerkelijke gemeente voort willen en kunnen gaan met het houden van diensten zowel in Dinxperlo als in De Heurne ligt het voor de hand om in beide gemeenschappen ook een kerkgebouw aan te houden. Het aanhouden van twee kerkgebouwen met nevenruimtes in het dorp Dinxperlo is voor de activiteiten van de kerkelijke gemeente niet echt noodzakelijk. Voor alle activiteiten, zowel op zondag als door de week, is het bezit van één kerkgebouw met nevenruimtes in principe voldoende. Wanneer we ertoe zouden besluiten om in het dorp Dinxperlo één kerkgebouw met nevenruimtes te behouden, dan moet daarbij dus een keuze worden gemaakt tussen de Dorpskerk met het Kerkelijk Centrum of de Ontmoetingskerk met De Punt.

Als argument voor behoud van de Ontmoetingskerk met De Punt kan gelden dat deze accommodatie het hoogste scoort bij de sterkte-zwakte-analyse van de kerkgebouwen met nevenruimtes. Bij de uitkomst van deze sterkte-zwakte-analyse kan wel worden aangetekend dat het verschil in waardering tussen beide kerkgebouwen ons inziens niet echt significant groot is (een 7,4 voor de Ontmoetingskerk tegenover een 6,8 voor de Dorpskerk) en met de nodige aanpassingen voor een groot deel overbrugd zal kunnen worden. Als ander argument voor behoud van de Ontmoetingskerk met De Punt kan gelden dat de gebruikerskosten aanzienlijk lager zijn dan die van de Dorpskerk met het Kerkelijk Centrum, zodat het afstoten van de Dorpskerk met het Kerkelijk Centrum ons de grootste besparing oplevert op de jaarlijkse kosten.

Voor behoud van de Dorpskerk met het Kerkelijk Centrum pleit dat de Dorpskerk de plek is, waar door de eeuwen heen opeenvolgende generaties van onze voorouders hun geloof hebben beleefd en beleden. Een ander argument voor het behoud van de Dorpskerk en nauw met het voorgaande verweven is dat van de cultuurhistorische waarde van dit kerkgebouw.

Weliswaar heeft de kerkenraad bij de sterkte-zwakte-analyse van de kerkgebouwen aangegeven dat hij aan dit aspect niet veel belang hecht. Toch kunnen we niet om de vraag heen of we als gebruiker die dit kerkgebouw al vele eeuwen in gebruik heeft, niet een verantwoordelijkheid hebben zowel tegenover de geloofsgemeenschap als tegenover de dorpsgemeenschap om mee te helpen om dit gebouw in stand te houden.

De gebouwencommissie is zich ervan bewust dat de argumenten, die pleiten voor behoud van de Ontmoetingskerk en die pleiten voor het behoud van de Dorpskerk totaal verschillend van aard zijn en dat de keuze voor het ene of het andere gebouw wellicht vooral zal afhangen van het antwoord op de vraag welk soort van argumentatie iemand het meeste aanspreekt.

Een laatste argument evenwel, dat wellicht van doorslaggevend belang kan zijn, is dat het zeer moeilijk zal zijn om de Dorpskerk te vervreemden, terwijl verkoop van de Ontmoetingskerk met De Punt, hetzij met behoud van de gebouwen, hetzij

als bouwlocatie, wel tot de mogelijkheden behoort. Dit zou in de praktijk wel eens kunnen betekenen dat we als huidige eigenaar en gebruiker van de Dorpskerk in feite geen andere keuze hebben dan het gebruik van dit gebouw voort te zetten.

3. *Behoud van één kerkgebouw*

Uit de tellingen van de aantallen bezoekers aan de erediensten blijkt dat in de regel op zondagmorgen zowel de Dorpskerk als de Ontmoetingskerk, eventueel met bijtrekking van De Punt, voldoende ruimte biedt voor alle kerkgangers. Het aanhouden van twee kerkgebouwen, één in Dinxperlo en één in De Heurne is daarom geen absolute noodzaak. Wanneer het aantal bezoekers aan de erediensten dezelfde teruggang blijft houden als in de afgelopen vier jaar zou over een jaar of tien ook de Heurnse Kerk voldoende ruimte bieden voor alle kerkgangers op een gewone zondagmorgen. Een argument voor het open houden van de Heurnse Kerk als enige kerkgebouw van onze kerkelijke gemeente zou kunnen zijn dat de Heurnse gemeenschap een grote verbondenheid aan de dag legt met onze gemeente. We kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de kerkelijke meelevendheid, voorzover die tot uitdrukking komt in het kerkbezoek, bij onze gemeenteleden in De Heurne gemiddeld groter is dan die in Dinxperlo. Uit de sterkte-zwakte-analyse van alle drie de kerkgebouwen komt de Heurnse Kerk echter naar voren als het kerkgebouw met de laagste waardering. Dit zal mede te maken hebben met de beperkte nevenruimte en het geringe doordeweekse gebruik ervan, omdat het merendeel van de doordeweekse activiteiten in Dinxperlo plaatsvindt. Voor de afweging tussen de beide kerkgebouwen in Dinxperlo verwijzen wij u naar wat staat geschreven onder punt 2.

4. *Een nieuw kerkgebouw*

We hebben ook de mogelijkheid onderzocht van verkoop van al onze huidige gebouwen met de bouw van een nieuw kerkgebouw met nevenruimtes op een nieuw aan te kopen terrein (zie bijlage 9). Als één van de argumenten voor nieuwbouw kunnen we aanvoeren dat dit een jaarlijkse kostenbesparing zou kunnen betekenen van de gebruikskosten van de gebouwen van naar schatting een € 35.000 ten opzichte van de huidige situatie. Een ander argument voor nieuwbouw is dat dit het saamhorigheidsgevoel van de gemeenteleden zou kunnen vergroten. Niemand hoeft immers afstand te doen van ‘het eigen kerkgebouw’ ten voordele van ‘het kerkgebouw van de ander’, maar allemaal doen we afstand van ons eigen gebouw om samen in een nieuw gebouw verder te gaan.

Dit onderzoek naar nieuwbouw hebben wij echter zeer beperkt gehouden. Met een terzake kundige hebben wij berekend wat verwerving van de grond, bouw en inrichting globaal zouden gaan kosten. Daar tegenover hebben wij de baten geplaatst die verkoop van onze huidige gebouwen zouden kunnen opbrengen, zowel in geval van behoud met een nieuwe gebruiksbestemming als bij sloop. Bij een totale prijs voor nieuwbouw van rond de 2,3 miljoen euro en een opbrengst van verkoop van onze huidige gebouwen die wordt geschat op minimaal 1,1 miljoen en maximaal 1,5 miljoen euro, zouden we een bedrag van tenminste 800.000 euro en misschien zelfs 1,2 miljoen euro extra op moeten brengen. Met een geschatte jaarlijkse kostenbesparing van € 35.000 zal het dertig jaar of meer duren voor we de investering en de rente daarop hebben terugverdiend.

Voorwaarde daarbij is dat voor al onze gebouwen, dus ook voor de Dorpskerk, een nieuwe eigenaar wordt gevonden.

Visie op het toekomstige accommodatiebeleid

Bij de door de kerkenraad te ontwikkelen visie op het accommodatiebeleid zouden de volgende overwegingen een rol kunnen spelen:

- Zowel financieel als wat betreft de aantallen kerkgangers bestaat er geen noodzaak om op korte termijn tot sluiting van kerkgebouwen over te gaan.
- Op langere termijn geeft de meerjarenbegroting wel tekorten aan en ook is de tendens dat het aantal bezoekers van de diensten afneemt.
- Uit de sterkte-zwakte-analyse komt de Ontmoetingskerk met De Punt als meest functionele gebouw naar voren. Bovendien kent hij lagere gebruikerskosten dan de Dorpskerk met het Kerkelijk Centrum.
- Voor een keuze voor de Dorpskerk zijn argumenten aan te voeren van historische en culturele aard.
- Voor de Heurnse Kerk als enig overblijvend kerkgebouw van onze gemeente pleit een grote kerkelijke meelevendheid in deze gemeenschap. Er zijn echter te weinig ruimtes voor de doordeweekse activiteiten. Bovendien woont het overgrote deel van onze leden in Dinxperlo.
- Voor nieuwbouw pleit dat dit een jaarlijkse besparing in de gebruikskosten zou kunnen opleveren ten opzichte van de huidige situatie. Bovendien zou het een stimulans kunnen betekenen voor het saamhorigheidsgevoel van de gemeenteleden.
- De keuzevrijheid met betrekking tot de kerkgebouwen wordt beperkt door het feit dat het zeer moeilijk, wellicht zelfs onmogelijk zal zijn om afstand te doen van het bezit van de Dorpskerk.
- Binnen onze gemeente zijn leden, die zich in het bijzonder met één kerkgebouw verbonden voelen. Sluiting van een kerkgebouw zal altijd gepaard gaan met gevoelens van verdriet bij hen die zich in het bijzonder met dat gebouw verbonden voelen.
- Vanwege het vorige punt dient verder onderzoek ten aanzien van eventueel af te stoten gebouwen in de eerste plaats gericht te zijn op herbestemming met instandhouding van die gebouwen.
- Binnen onze gemeente zijn leden die er aan hechten om binnen de eigen leefgemeenschap van het dorp Dinxperlo of van het buurtschap De Heurne naar de kerk te gaan. Er zijn ook mensen die vanwege hun beperkte mobiliteit alleen door een beroep te doen op iemand anders buiten hun eigen leefgemeenschap ter kerke kunnen gaan.
- Een intensiever gebruik door derden van onze kerkgebouwen en nevenruimtes kunnen baten opleveren, die het ons mogelijk maken om ons huidige gebouwenbezit langer in stand te houden.
- Herinrichting van kerkgebouwen en het aanbrengen van ontbrekende voorzieningen kunnen deze gebouwen functioneler maken zowel voor de eredienst als voor gebruik door derden. Deze maatregelen kunnen er ook toe bijdragen dat de waardering voor een gebouw op bepaalde aspecten wordt verhoogd.

Op grond van de bovengenoemde overwegingen en het geheel van het onderzoek denkt de gebouwencommissie ten aanzien van het toekomstige accommodatiebeleid in de volgende richting:

- Zo lang als mogelijk handhaven we de huidige situatie, waarin we gebruik maken van drie kerkgebouwen met nevenruimtes.
- We proberen betalende medegebruikers van onze gebouwen te vinden.

- In de komende jaren werken we toe naar een integratie van de kerkgangers in De Heurne en die in Dinxperlo. Hiervoor zullen we een groeimodel gebruiken, waarbij we op een jaarlijks toenemend aantal zondagen in één kerkgebouw 's morgens dienst zullen hebben, hetzij in Dinxperlo, hetzij in De Heurne. Te overwegen valt om in eerste instantie te kiezen voor zondagen, waarop ook een avonddienst is, waarbij de ochtend- en de avonddienst op verschillende locaties plaats zullen vinden, zodat er die zondag zowel een dienst in Dinxperlo als in De Heurne is.
- Te overwegen valt om aanpassingen aan de inrichting van één of meerdere kerkgebouwen te doen plaatsvinden, die de gebruiksmogelijkheden van die gebouwen voor zowel de eredienst als voor gebruik door derden vergroten. Over de vraag of aanpassingen aan gebouwen, waarvan we voorzien dat ze op termijn zullen worden afgestoten, en waar grote kosten mee gemoeid zijn, wenselijk zijn, zal de kerkenraad zich te zijner tijd nog dienen uit te spreken.
- Op de langere termijn zal het zowel vanwege de financiële tekorten als vanwege de afname van het aantal kerkgangers verstandig zijn om het gebouwenbezit terug te brengen tot één kerkgebouw met nevenruimtes.
- Vooral omdat de keuzevrijheid met betrekking tot de kerkgebouwen beperkt wordt door het feit dat het zeer moeilijk, wellicht zelfs onmogelijk zal zijn om afstand te doen van het bezit van de Dorpskerk, zal naar alle waarschijnlijkheid de Dorpskerk met het Kerkelijk Centrum in de toekomst de ruimte zijn, waar de activiteiten van onze gemeente in zullen plaatsvinden.
- Omdat er binnen onze gemeente leden zijn die zich met één kerkgebouw in het bijzonder verbonden voelen, achten we het verstandig om de twee kerkgebouwen met nevenruimtes, die op termijn moeten worden afgestoten, ter zijner tijd tegelijkertijd te sluiten. Zo wordt de pijn, waarvan zeker sprake is bij het verlies van een gebouw dat mensen dierbaar is, samen gedeeld.
- Het kerkgebouw, dat blijvend dienst zal doen, zal opnieuw worden ingericht, en wel op zo'n wijze dat zoveel mogelijk gemeenteleden er zich op hun plek zullen voelen en het gebouw zullen gaan ervaren als hun 'eigen' kerk. Het streven zal zijn deze herinrichting uit te voeren nog voordat de andere gebouwen zullen worden afgestoten.
- Mocht alsnog blijken dat het mogelijk is om afstand te doen van het bezit van alle huidige kerkgebouwen met nevenruimtes dan zal een heroverweging ten aanzien van het ene toekomstige kerkgebouw plaatsvinden. Met name naar de mogelijkheid van nieuwbouw op een nieuwe locatie zal dan nader onderzoek worden gedaan.
- Voor de gebouwen die we zullen verkopen zal onderzocht worden of een herbestemming met instandhouding van het gebouw mogelijk is.

Op weg naar besluitvorming

De kerkenraad aanvaardt het onderzoeksrapport als basis voor een verantwoord accommodatiebeleid voor onze kerkelijke gemeente en als uitgangspunt voor verder gesprek over het toekomstige accommodatiebeleid. De kerkenraad wil nu graag met de gemeenteleden hierover in gesprek gaan. Immers de kerkenraad neemt geen besluiten ter zake van het verwerven, ingrijpend verbouwen, afbreken, verkopen of op andere wijze vervreemden van een kerkgebouw zonder de leden van de gemeente daarin gekend en daarover gehoord te hebben (Kerkorde van de P.K.N. ordinantie 4-8-7).

Op weg naar besluitvorming willen we graag de volgende weg samen met elkaar gaan, waarbij deze publicatie dus de eerste stap is.

1. Een uittreksel van het rapport van de gebouwencommissie wordt gepubliceerd in een nummer van Kerkleven, dat bij alle adressen in onze gemeente wordt bezorgd. Bij deze publicatie worden de gemeenteleden ook uitgenodigd voor een gemeenteavond over dit onderwerp.
2. Kort na de publicatie in Kerkleven vindt een gemeenteavond plaats, waarop het rapport van de gebouwencommissie en de visie van de kerkenraad op het accommodatiebeleid in bespreking worden gegeven.
3. Nadat de kerkenraad de gemeente gehoord heeft komt hij met een voorstel tot besluitvorming met betrekking tot het toekomstige accommodatiebeleid.
4. De gemeenteleden zullen middels een persoonlijk schrijven opnieuw worden uitgenodigd voor een gemeenteavond over het accommodatiebeleid. In deze uitnodiging zal het voorstel tot besluitvorming van de kerkenraad worden beschreven en worden toegelicht.
5. Nadat de gemeenteleden gehoord zijn kan de kerkenraad overgaan tot het vaststellen van het accommodatiebeleid.
6. Het is mogelijk om de besluitvorming gefaseerd te laten plaatsvinden. Dit biedt de mogelijkheid van een groeiproces. Zo zou bijvoorbeeld uitgaande van dit rapport in eerste instantie besloten kunnen worden dat we in een periode van ca. tien jaar toe willen naar het gebruik van één kerkgebouw voor de hele gemeente. In de tijd daar naartoe kunnen dan stappen worden gezet die ons verder brengen naar de realisatie van dit doel. Tijdens dit proces zal een definitieve keuze moeten worden gemaakt voor een bepaald kerkgebouw en zal ook moeten worden besloten wanneer deze keuze uiteindelijk zijn beslag zal krijgen.
7. Zo vaak als het nodig is kan de kerkenraad in het proces van besluitvorming de gemeente opnieuw consulteren. Het is van groot belang dat zoveel mogelijk gemeenteleden bij het proces van besluitvorming betrokken zijn. Bij voorkeur is er sprake van een voortdurende dialoog, waarbij gestreefd wordt naar een zo groot mogelijke transparantie. We zullen er naar streven om te voorkomen dat mensen in het mogelijk moeilijke en pijnlijke proces van besluitvorming gefrustreerd afhaken.
8. Ook na elke besluitvorming zullen er gemeenteleden zijn die zich niet in het genomen besluit kunnen vinden. We zullen ons zorgvuldig moeten tonen juist ook in de contacten met deze mensen. Net zoals besluitvorming een zorgvuldige voorbereiding vraagt, is ook een zorgvuldige nazorg geboden.

De kerkenraad van de Protestantse Gemeente i.w. te Dinxperlo

H.J. Wassink, voorzitter

J.M. Brus - Rexwinkel, scriba